

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.620/2023/13.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2024. április 16. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt *Terhelt1 és társai* ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2023. június 15. napján kihirdetett 1.B.22/2022/39. számú ítéletét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

Terhelt1 I. rendű vádlott bűncselekményét társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] *minősíti*.

Az I. rendű vádlott szabadságvesztésének tartamát 6 (hat) év 6 (hat) hónapra *enyhíti*.

A szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet *helybenhagyja* azzal, hogy az I. rendű vádlott személyazonosító igazolványának száma szám.

Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés első részlete 2024. június 15. napjáig esedékes, a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatása esetén annak végrehajtási fokozata börtön.

Az NSZKK-nál kezelt bűnjelekre vonatkozó szakértői vélemény száma 29200-801/29498/2019. szak.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Szegedi Törvényszék a 2023. június 15. napján kihirdetett 1.B.22/2022/39. számú ítéletével a 2019. augusztus 8. napjától 2021. október 10. napjáig előzetes fogva tartásban volt, majd 2021. október 11. napjától 2022. február 4. napjáig a bíróság által megjelölt lakás és ahhoz tartozó bekerített hely elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet alkalmazása mellett szabadlábon lévő, majd 2022. február 5. napjától város megyei jogú város közigazgatási területének elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt álló Terhelt1 I. rendű vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] miatt 8 év 6 hónap szabadságvesztésre, 8 év közügyektől eltiltásra és 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, melyből az I. rendű vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az általa 2019. augusztus 8. napjától 2021. október 10. napjáig előzetes fogva tartásban, valamint a 2021. október 11. napjától 2022. február 4. napjáig bűnügyi felügyeletben töltött időt azzal, hogy a beszámításnál egy napi szabadságvesztésnek 5 nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[2] A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 Ft-ban határozta meg. Az így kiszabott mindösszesen 600.000, - Ft pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett, egy havi részlet összegét 60.000, - Ft-ban állapította meg azzal, hogy az első részlet 2023. július 15. napjáig, míg a következő részletek minden hónap 15. napjáig esedékesek. Figyelmeztette Terhelt1 I. rendű vádlottat, hogy egy havi részlet határidőben történő megfizetésének elmulasztása esetén a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Az I. rendű vádlott vonatkozásában 8.498.000, - Ft erejéig vagyonekobzást rendelt el, amelyet a benyújtó által BL00585/2022/1. tételszám alatt kezelt 8.498.000, - Ft-ból rendelt végrehajtani. Rendelkezett továbbá a nyomozás során lefoglalt bűnjelek elkobzásáról, illetve a lefoglalás megszüntetése mellett azok megsemmisítésének elrendeléséről, valamint kötelezte az I. rendű vádlottat 2.387.043, - Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor az alábbiak szerint. Az ügyészség Terhelt1 I. rendű vádlott terhére, súlyosításért, vele szemben lényegesen hosszabb, az ügyészi mértékes indítványnak megfelelő tartamú szabadságvesztés büntetés és lényegesen hosszabb, szintén az ügyészi mértékes indítványnak megfelelő tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása; míg Terhelt1 I. rendű vádlott és védője – egyezően – a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

[4] A Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint mind a szabadságvesztés, mind pedig a közügyektől eltiltás tartama aránytalanul enyhe, amelyek ekként nem alkalmasak a büntetési célok érvényre

juttatására. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében indokolatlanul nagy jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek, amelyek együttes súlyát ugyanakkor összességében jelentősen meghaladja azon súlyosító körülmény nyomatéka, hogy Terheltl I. rendű vádlott a bűncselekményt a súlyosabb minősítést megalapozó mennyiséget mintegy 22,2-szeresen meghaladó hatóanyag-tartalmú kábítószerre valósította meg. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla változtassa meg a törvényszék ítéletét, és Terheltl I. rendű vádlottal szemben lényegesen hosszabb, az ügyészi mértékes indítványnak megfelelő tartamú szabadságvesztés büntetést és lényegesen hosszabb, szintén az ügyészi mértékes indítványnak megfelelő tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki.

[5] Terheltl I. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama nem felel meg a büntetési céloknak, így annak lényeges enyhítését tartotta indokoltnak. Álláspontja szerint nagyobb nyomattal értékelendő enyhítő körülményként Terheltl I. rendű vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomása és megbánó magatartása.

[6] Kiemelte, hogy az I. rendű vádlott által önként igénybe vett – a kábítószer használat mellőzését célzó – pszichológiai kezelések következtében a személyiségében jelentős pozitív irányú változások következtek be. Időközben Terheltl I. rendű vádlott munkába állt, munkahelyén bizalmi munkakörbe került, munkájával hosszú távon számolnak, emellett pedig családtagjait – így beteg szüleit és elvált testvérét – anyagilag és személyes közreműködéssel is támogatja. Az I. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásában kifejtette azon álláspontját, mely szerint a büntetés kiszabása körében nagyobb súllyal értékelendő Terheltl I. rendű vádlott javára az időmúlás, valamint az, hogy hosszabb ideje áll személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt, korábbi elítélésére ugyanakkor más jellegű és kisebb tárgyi súlyú bűncselekmény elkövetése miatt került sor. Mindezek alapján – elsődlegesen a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával – a szabadságvesztés tartamának enyhítését és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának a Btk. 38. § (3) bekezdés alapján történő meghatározását indítványozta.

[7] Terheltl I. rendű vádlott védője a fellebbezése indokolásának 2024. április 2-i kiegészítésében – az EBD2019. B.20. döntésre és a Pécsi ítéltábla Bf.18/2023/22. számú ítéletének indokolására alapítottnak – rögzítette, hogy habár korlátozott felülbírálat esetén a tényállás megalapozottsága nem vizsgálható, mindez azonban nem akadályozza annak, hogy a másodfokú bíróság a tényállás esetleges elírásait vagy számítási hibáit kijavítás útján korrigálja. Érvelése szerint e körbe tartozik az az esetkör is, amikor a kábítószer tiszta hatóanyag-tartalmának megállapítására ún. keretszámok (+/-) megadásával kerül sor oly módon, hogy az igazságügyi vegyész szakértő a még elfogadható és lehetséges szélső értékeket adja meg, a Be. 7. § (4) bekezdésében foglaltakból következően pedig ilyenkor a legalacsonyabb eredményt kell figyelembe venni és a tényállásban rögzíteni. Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy jelen ügy kapcsán a tényállás megállapítására nem ennek megfelelően – tehát a legalacsonyabb értékek alapulvételével – került sor, így indítványozta a tényállás oly módon történő helyesbítését, hogy a lefoglalt bruttó 878,328 gramm tömegű (nettó tömeg: 870,09 gramm) porok mért amfetamin-bázis tartalma összesen 173 gramm, míg a lefoglalt

828 darab tabletta mért MDMA-bázis tartalma összesen 65,3 gramm {elsőfokú ítélet [15] bekezdés}. Ennek alapján pedig a lefoglalt kábítószeresek összesített hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határának 20,5-szerese. A fellebbezés indokolás kiegészítéséhez mellékelt ambuláns kezelőlap alapján pedig indítványozta további enyhítő körülményként értékelni az I. rendű vádlott pszichiátriai betegségét.

[8] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.204/2023/7. számú átiratában az ügyészség által bejelentett fellebbezést – annak indokaival egyezően – fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette azon álláspontját, mely szerint az elsőfokú bíróság az eljárása során nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely a másodfokú felülbírálat akadályát képezte volna, a megállapított tényállásból pedig okszerű következtetést vont le az I. rendű vádlott bűnösségére, és a terhére rótt cselekmény minősítését is – az elkövetői alakzat kivételével – túlnyomó részben törvényesnek tartotta. Ez utóbbi körülmény folytán kiemelte, hogy az irányadó tényállás [20]-[25] bekezdései alapján Terhelt I. rendű vádlott annak tudatában értékesített amfetamin hatóanyag-tartalmú kábítószer tanú10 részére, hogy ő azt a későbbiekben ugyanazon az áron tovább értékesíti tanú11 részére. Mindez pedig az irányadó bírói gyakorlat alapján – az ún. láncolatos elkövetésre figyelemmel – megalapozza a társtettesként történő elkövetést.

[9] A fellebbviteli főügyészség képviselője átiratában rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása részben hiányos, az ugyanis nem tartalmazza azt, hogy az I. rendű vádlott cselekvősege mi alapján minősül kereskedésnek, így e vonatkozásban az elsőfokú ítélet jogi indokolásának kiegészítésére tett indítványt. A büntetés kiszabása körében további súlyosító körülményként indítványozta értékelni a társtettesként történő elkövetést. Megítélése szerint az irányadó enyhítő körülmények nyomatékát az I. rendű vádlott terhére szülő súlyosító körülmények ellensúlyozzák, sőt, azt meg is haladják, amit az ügyészség ún. mértékes indítványa kellőképpen figyelembe is vett, így a kiszabott szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítása indokolt. Összességében tehát a fellebbviteli főügyészség képviselője indítványozta, hogy az ítéletábra az elsőfokú ítélet fellebbezések folytán felülbírált részét változtassa meg akként, hogy Terhelt I. rendű vádlott bűncselekményét társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] minősítse, az I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát súlyosítsa, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[10] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.204/2023/16. számú – a védő fellebbezés indokolásának kiegészítésével összefüggésben előterjesztett – átiratában kiemelte, hogy a nyomozás során beszerzett igazságügyi vegyész szakértői vélemény kategorikus megállapításokat tett a szóban forgó anyagok összesített hatóanyag-tartalmát illetően, így a vádirati tényállás – és annak alapulvételével az ítéleti tényállás is – a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban került megállapításra. A védő által a tényállás helyesbítésével kapcsolatosan előterjesztett indítvánnyal összefüggésben pedig – az irányadó bírói gyakorlatra hivatkozással – rögzítette, hogy korlátozott felülbírálat esetén kizárólag a tényállás nyilvánvaló elírásainak vagy valamely számítási hiba (helytelen matematikai művelet) helyesbítésére kerülhet sor. Mindezek alapján tehát a védő által előterjesztett, a tényállás helyesbítésére irányuló indítványt nem tartotta alaposnak.

[11] Terhelt1 I. rendű vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen történt felszólalásában a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett védelmi fellebbezés indokolásában, valamint annak kiegészítésében foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. Ennek megfelelően kifejtette azon álláspontját, mely szerint a lefoglalt kábítószer hatóanyag-tartalmának meghatározása körében a szakértői vizsgálat mérési bizonytalanságának terheltre nézve kedvezőbb értékének elfogadása, illetve annak ítéleti tényállásban történő rögzítése nem bizonyíték-értékelő tevékenység eredménye, hanem az csupán számítási kérdés, így a tényállás ennek megfelelő – másodfokú eljárásban elvégzett – korrekciója nem tilalmazott.

[12] Felszólalásában a védő hangsúlyozta, hogy a figyelembe vehető enyhítő körülmények a kiszabott büntetés lényeges enyhítését indokolják. Ennek körében nagyobb nyomatékkel értékelendő az időmúlás; az a körülmény, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott hosszabb ideje áll személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt; megbánó magatartást tanúsított, amely az eredményes pszichológiai kezeléseknél is megmutatkozik; valamint az, hogy rendezett személyi és családi kapcsolatokkal bír, folyamatosan munkát végez, valamint gondoskodik hozzátartozói eltartásáról. A védő kiemelte, hogy az I. rendű vádlott az eljárás folyamatban léte alatt jelentősen megváltoztatta korábbi életvitelét, élettársával pedig családalapítás előtt állnak. Mindezen körülményekre figyelemmel a védő arra tett indítványt, hogy az ítéltábla az irányadó büntetési tételkeret alsó határához közelítő tartamra, adott esetben a büntetés enyhítésére irányadó szabályok alkalmazásával enyhítse a kiszabott szabadságvesztés tartamát, továbbá fontolja meg annak a lehetőségét, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

[13] Terhelt1 I. rendű vádlott a fellebbezési nyilvános ülésen történt felszólalásában megbánásának adott hangot. Hangsúlyozta, hogy jövőbeni életére nézve egyéni célokat tűzött ki maga elé, melyek körül a legfontosabb, hogy büntetésének kitöltését követően élettársával gyermeket szeretnének vállalni.

[14] Az ítéltábla kizárólag a büntetés enyhítésére irányuló védelmi fellebbezéseket tartotta alaposnak.

[15] Tekintettel arra, hogy a fellebbezések bejelentésére a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján – kizárólag a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést támadva – került sor, ezért a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdésére figyelemmel az ítéletnek csak a fellebbezésekkel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül [korlátozott felülbírálat].

[16] A korlátozott felülbírálat azonban – a Be. 590. § (5), (5a) és (7) bekezdéseiben rögzített keretek között – kiterjedt az elsőfokú bírósági eljárásra, illetve ennek körében azon eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára, amelyek megsértése esetén az ítéletet a Be. 607. § (1) bekezdése, a Be. 608. § (1) bekezdése, valamint a Be. 609. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül kell helyezni; továbbá a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására, illetve az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre vonatkozó rendelkezésekre is.

[17] Ennek során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést.

[18] A törvényszék az irányadó törvényi rendelkezések megfelelő alkalmazásával és helyes indokolás mellett fogadta el az előkészítő ülésen Terhelt I. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát.

[19] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezéseket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be, ezért a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított – a vádiratban foglaltakkal egyező tartalmú – tényállásra alapította [Be. 591. § (2) bekezdés a) pont].

[20] Mivel azonban a terhelt személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények – a Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontjaiból következően – nem képezik a tényállás részét, ezért az ítéltábla – Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva, a rendelkezésre álló ügyiratok tartalma alapján – az elsőfokú ítélet ezen megállapításait az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette.

[21] A másodfokú bíróság mellőzte annak megállapítását, hogy az I. rendű vádlott nem szenved tartós betegségben, ehelyett pedig azt rögzítette, hogy Terhelt I. rendű vádlott rekurrens depresszióban, generalizált szorongás zavarban, pánikzavarban és poszttraumás stressz szindrómában szenved, a depresszió és a szorongászavar miatt pedig gyógyszeres kezelés alatt áll {elsőfokú ítélet [2] bekezdés}.

[22] Az ítéltábla mellőzte az elsőfokú ítélet [3] bekezdésének azon megállapítását, mely szerint az I. rendű vádlott egy alkalommal volt büntetve, továbbá mellőzte az elsőfokú ítélet [4] bekezdését is, ehelyett pedig azt rögzítette, hogy Terhelt I. rendű vádlott büntetlen előéletű.

[23] Ezen korrekció indoka, hogy a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően azonban hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben [Btk. 97. § (2) bekezdés]. A másodfokú bírósági eljárásban beszerzett előéleti adatok tanúsága szerint pedig Terhelt I. rendű vádlott az elsőfokú ítélet kihirdetését követő időszakban mentesült a korábbi elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények hatálya alól, így jelenleg már büntetlen előéletűnek tekintendő.

[24] Ami a védő fellebbezés indokolás kiegészítésében rögzített – az igazságügyi vegyész szakértői vizsgálat mérési bizonytalanságára figyelemmel a tényállás helyesbítésére irányuló – okfejtését illeti, az abban kifejtetteket az ítéltábla nem osztotta. Az ítéltábla álláspontja szerint valójában bizonyíték értékelésnek minősül az igazságügyi vegyész szakértői vélemény mérési bizonytalanságot kifejezésre juttató megállapításának mikénti mérlegelése, így a (+/-) értékek közötti tartományban meghatározott hatóanyag-tartalom valamely értékének elfogadása, illetve elvetése. Korlátozott felülbírálat esetén ugyanakkor a másodfokú bíróságnak nincs törvényes lehetősége az elsőfokú ítélet megalapozottságának vizsgálatára, határozatát pedig az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja [Be. 591. § (2) bekezdés a) pont]. Az e körben irányadónak tekinthető bírói gyakorlat értelmében a korlátozott fellebbezés jogkövetkezménye, hogy az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás rögzül, annak felülbírálatára tehát a másodfokú bíróság felülbírálati jogköre a Be. 590. § (3) és (5) bekezdésére tekintettel nem nyílik meg {Kúria Bfv.II.241/2021/5. számú végzés [29] bekezdése}.

[25] Kiemelést érdemel továbbá az is, hogy – miként arra a fellebbviteli főügyészség képviselője helytállóan hivatkozott – az egységes bírói gyakorlat szerint korlátozott felülbírálat esetén valamely kábítószer hatóanyag-tartalmának vádiratban írtaktól eltérő meghatározására nem kerülhet sor, ha ezek a „pontosítások” nem befolyásolják a vád tárgyává tett bűncselekmény jogi minősítését. Számítási hibának ugyanis valamely matematikai művelet téves eredménye tekinthető, nem sorolható azonban e körbe az, ha a vádló és a perbíró koncepciója eltér a kábítószer hatóanyag-tartalmának számítását illetően. A bíróságnak tehát csupán arra van lehetősége, hogy a vádirat nyilvánvaló elírásait helyesbítse [Szegedi Ítéltábla Bf.I.106/2023/11. és Bf.III.388/2023/11.].

[26] Megjegyzést érdemel végezetül e körben az is, hogy a hatóanyag-tartalom mérési bizonytalanságának tényállásban írtak szerinti rögzítése nem érintette sem a cselekmény jogi minősítését, sem pedig a büntetés kiszabását, mivel az elsőfokú bíróság – egyébként helyes – indokolása szerint az tekinthető súlyosító körülménynek, hogy az I. rendű vádlott által értékesítésre szánt kábítószeresek összesített hatóanyag-tartalma a minősítést megalapozó mennyiséget sokszorososan meghaladta. Ezen körülmény értékelése szempontjából pedig nincs érdemi jelentősége annak, hogy ez a mennyiség 22,2-szeresen vagy pedig „csak” 20,5-szeresen haladta meg a súlyosabb minősítést megalapozó mennyiséget.

[27] A törvényszék az általa megállapított – megalapozottságát illetően tehát a másodfokú bíróság által a fentiekben írtak szerint nem vizsgált – tényállás alapján helyesen következtetett Terhelt1 I. rendű vádlott bűnösségére, és a terhére rótt cselekmény jogi minősítése is túlnyomó részben törvényes. Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság az elkövetői alakzat meghatározásakor, Terhelt1 I. rendű vádlott ugyanis – az alábbiakban kifejtett indokokra figyelemmel – társtettesként valósította meg a bűncselekményt.

[28] Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete Terhelt1 I. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint *a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit csak akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye* [Be. 606. § (3) bekezdés].

[29] Miként arra átiratában a fellebbviteli főügyészség képviselője helytállóan utalt, az irányadó tényállás szerint Terhelt1 I. rendű vádlott 2019. március 22. napján annak tudatában értékesített tanú10 részére 0,5 grammot meg nem haladó mennyiségű – legalább 0,005 gramm amfetamin-bázis tartalmú – kábítószer, hogy azt tanú10 ugyanazon az áron tovább értékesíti az őt a kábítószer megvásárlásával előzetesen megbízó tanú11 részére {elsőfokú ítélet [20]-[24] bekezdései}.

[30] Társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg [Btk. 13. § (3) bekezdés]. Az irányadó bírói gyakorlat alapján társtettség megállapításának van helye ún. láncolatos elkövetés esetén, miként az a hivatkozott esetben is történt [Szegedi Ítéltábla Bf.II.667/2022/8.]. Megállapítható ugyanis, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott annak tudatában értékesített kábítószer tanú10 részére, hogy ő azt utóbb – változatlan áron – tovább fogja értékesíteni tanú11 részére, ami a későbbiekben ténylegesen meg is történt, a kábítószer értékesítésére tehát az elkövetésben részt vevő személyek között fennálló akarategységben került sor.

[31] A társtettség megállapítása szempontjából viszont nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy az irányadó tényállás szerint tanú10 haszonszerzés célzata nélkül értékesítette tovább az általa ellenérték fejében megszerzett kábítószer tanú11 részére. A Btk. 176. § (1) bekezdése szerinti kábítószer-kereskedelem elkövetési magatartása ugyanis nem csupán az Terhelt1 I. rendű vádlott által megvalósított kereskedés [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat], hanem az tanú10 által kifejtett forgalmazás [Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulat] is, így azok együttes (láncolatos) megvalósítása megalapozza a társtettesi elkövetést. Az irányadó bírói gyakorlat értelmében a társtettség az azonos szándékos bűncselekmény törvényi tényállását megvalósító elkövetők tekintetében állapítható meg, amely jelen esetben maradéktalanul megvalósult [BH2003. 486.]. Ebből a szempontból ugyanakkor nincs relevanciája annak, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott cselekvősege a kereskedéssel történő elkövetést, illetve – az elkövetéssel érintett kábítószeresek összesített hatóanyag-tartalmára figyelemmel – a súlyosabb minősülést eredményező minősített esetet [Btk. 176. § (3) bekezdés] valósította meg.

[32] A régóta következetesen érvényesülő bírói gyakorlat szerint a természetes egységet, illetve a törvényi egységet (folytatólagosság) alkotó cselekmények egységes jogi értékelést vonnak maguk után; a minősítés ilyenkor általában a legsúlyosabban fenyegetett, illetve a hátrányosabb következményekkel járó részcselekményhez igazodik [BH1993. 72.]. Amennyiben tehát az elkövető valamely részcselekményt (önálló) tettesként, míg egy másikat társtettesként valósít meg, úgy cselekménye egységesen a súlyosabb megítélésű elkövetői alakzatnak, vagyis társtettesként elkövetettnek minősül. Mindezek alapján tehát az ítéltábla Terhelt I. rendű vádlott cselekményét *társtettesként elkövetett* kábítószer-kereskedelem büntetnének [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] minősítette.

[33] Az ítéltábla nem osztotta ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség képviselőjének azon álláspontját, mely szerint az elsőfokú ítélet jogi indokolása kiegészítésre szorul, mivel az nem tartalmazza azt, hogy az I. rendű vádlott cselekvősege milyen okból minősül kereskedésnek. A törvényszék a vádirati minősítéssel egyező bűncselekmény miatt állapította meg Terhelt I. rendű vádlott bűnösségét, egyebekben pedig – az elkövetői alakzatot leszámítva – a jogi minősítést sem a vádhatóság, sem az I. rendű vádlott, vagy védője nem vitatta. Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem tartotta szükségesnek a jogi indokolás e körben történő kiegészítését.

[34] Kiegészítésre szorult ugyanakkor a törvényszék ítéltének jogi indokolása, mivel az elkövetés időpontja óta eltelt időszakban bekövetkezett – a kábítószer büntetőjogi fogalmát [Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont] érintő – jogszabályváltozásra figyelemmel vizsgálendő volt az, hogy a büntetőjogi védelem e körben továbbra is fennáll-e [Btk. 2. § (2) bekezdés és 1/1999. BJE].

[35] A 2023. január 1. napjától hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontja értelmében kábítószer a 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 1. mellékletében a kábítószeres 1. és 2., valamint 2. mellékletében a pszichotróp anyagok 1. és 2. jegyzékén szereplő anyag.

[36] Az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet P1 jegyzékének 77. pontjában szereplő MDMA, 105. pontjában szereplő pszilocin, 106. pontjában szereplő pszilocibin és 112. pontjában szereplő delta-9-THC, valamint P2 jegyzékének 17. pontjában szereplő amfetamin továbbra is kábítószernek minősül, ekként az ezzel kapcsolatos büntetőjogi védelem továbbra is fennáll.

[37] Ugyancsak az alkalmazandó büntető törvény meghatározása körében érdemel megjegyzést az is, hogy mivel a pénzbüntetés egy napi tétele összegét illetően [Btk. 50. § (3) bekezdés] az elbírálás időpontjában hatályos büntető törvény kifejezetten hátrányosabb rendelkezéseket tartalmaz, ezért erre is figyelemmel helyesen járt el az elsőfokú bíróság,

amikor Terhelt I. rendű vádlott cselekményét az elkövetés időpontjában hatályos büntető törvény alkalmazásával bírálta el.

[38] Ami a büntetés felülbírálatát illeti, az elsőfokú bíróság által számba vett bűnösségi körülmények korrekcióra szorultak az alábbiak szerint. Az ítéltábla – a fentiekben kifejtettekben következően – mellőzte a büntetett előélet súlyosító körülményként történő értékelését, ehelyett az I. rendű vádlott javára enyhítő körülményként vette figyelembe büntetlen előéletét [56/2007. BK vélemény II/1. pont].

[39] A másodfokú bíróság ugyancsak mellőzte a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elszaporodottságának súlyosító körülményként történő értékelését. Ennek indoka, hogy a bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK vélemény III/11. pontja értelmében az elszaporodottság csak akkor értékelhető súlyosító hatásúként, amennyiben a *köztudomás szerint* az ügyben ebírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma az *elkövetéskor a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat*, vagy ha *a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál*. A hivatkozott kritériumoknak megfelelő köztudomású adatról ugyanakkor a másodfokú bíróságnak nem volt tudomása.

[40] Az ítéltábla további súlyosító körülményként értékelte a társtetteségben történő elkövetést, melynek nyomátéka ugyanakkor csekélyebb, mivel csupán egy – a súlyosabb minősítést megalapozó hatóanyag-tartalom szempontjából elhanyagolható jelentőségű – részcselkményt érintett [56/2007. BK vélemény II/8. pont].

[41] A másodfokú bíróság Terhelt I. rendű vádlott javára további enyhítő körülményként értékelte azt, hogy hosszabb ideje (2019. augusztus 9. napja óta) áll büntetőeljárás hatálya alatt, melyből két évet meghaladó időszakot előzetes fogva tartásban töltött [56/2007. BK vélemény III/10. pont]; továbbá igazolt – gyógyszeres kezelést igénylő – megbetegedéseit [56/2007. BK vélemény II/12. pont].

[42] Az ekként kiegészített és helyesbített bűnösségi körülményekre figyelemmel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy Terhelt I. rendű vádlott esetében a büntetési célok kizárólag hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásával biztosíthatók, továbbá méltatlan arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen. Az ítéltábla megítélése szerint ugyanakkor a szabadságvesztés tartama eltúlzott, az ugyanis nem igazodik kellőképpen a figyelembe vehető – a fentiekben írtak szerint kibővült – enyhítő körülményekhez. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az I. rendű vádlott szabadságvesztésének tartamát 6 év 6 hónapra enyhítette, nem látott ugyanakkor lehetőséget a szabadságvesztés tartamának törvényi minimumban, illetve ahhoz közelítő tartamban történő meghatározására, avagy a büntetés enyhítésére vonatkozó rendelkezések [Btk. 82. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pont] alkalmazására.

[43] Az ítéltábla álláspontja szerint a közügyektől eltiltás tartama arányos, annak sem lényeges súlyosítása, sem pedig lényeges enyhítése nem indokolt.

[44] Figyelemmel arra, hogy az I. rendű vádlott szabadságvesztésének tartama az 5 évet meghaladja, ezért – törvényi feltétel hiányában – szóba sem kerülhetett a védői fellebbezés indokolásában felhívott Btk. 38. § (3) bekezdésének alkalmazhatósága.

[45] Az ítéltábla álláspontja szerint Terhelt I. rendű vádlott igazolt betegségei olyan jellegűek, hogy azok megnehezítik a szabadságvesztés büntetés kiállítását, így a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot határozott meg azzal, hogy a szabadságvesztést – fegyház helyett – börtönben rendelte végrehajtani [Btk. 35. § (2) bekezdés].

[46] Helyesen járt el a törvényszék, amikor a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítelt, megfelelő jövedelemmel és vagyonnal rendelkező Terhelt I. rendű vádlottat pénzbüntetésre is ítélte, a másodfokú bíróság mind a pénzbüntetés napi tételszámát, mind pedig az egy napi tételnek megfelelő pénzösszeget arányosnak találta. Észlelte ugyanakkor az ítéltábla, hogy habár a törvényszék helyesen rendelkezett arról, hogy a pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre kell átváltoztatni, elmulasztotta annak rögzítését, hogy ez esetben a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés végrehajtási fokozata az irányadó, ami jelen esetben börtön. Korrekcióra szorult továbbá a pénzbüntetés megfizetésére engedélyezett részletfizetés első esedékességének időpontja is, mivel az elsőfokú bíróság által meghatározott teljesítési határidő már eltelt.

[47] Észlelte az ítéltábla, hogy a jogszabályi hivatkozások részben pontatlanok, ezért azokat akként helyesbítette, hogy a közügyektől eltiltás körében mellőzte a Btk. 61. § (2)-(3) bekezdéseire és a Btk. 62. § (2) bekezdésére történő utalást {elsőfokú ítélet [68]-[69] bekezdései}; míg az elkobzás körében a Btk. 72. § (1) bekezdés b) pontjára történő utalást {elsőfokú ítélet [74] bekezdés}, mivel azokat a törvényszék valójában nem alkalmazta.

[48] A törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései mindenben törvényesek voltak.

[49] A fentiekben kifejtettekből következően az ítéltábla a súlyosítás érdekében bejelentett ügyési fellebbezést nem, az enyhítés érdekében bejelentett védelmi fellebbezéseket viszont alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét – a Be. 606. § (1) bekezdése alapján eljárva – a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig azt – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta.

[50] Észlelte az ítéltábla, hogy az I. rendű vádlott személyazonosító igazolványának érvényességi ideje időközben lejárt, ezért megállapította a jelenleg érvényes személyazonosító igazolvány sorszámát.

[51] A törvényszék a nyomozás során lefoglalt kábítószerrel kapcsolatos rendelkezés körében elmulasztotta feltüntetni a Nemzeti Szakértő és Kutató Központ által elkészített igazságügyi vegyész szakértői vélemény számát, aminek ugyanakkor a rendelkezés végrehajthatósága körében jelentősége van, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta.

[52] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. § (1)-(2) bekezdéseinek alapján.

Szeged, 2024. április 16.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke

dr. Kóbor Jenő
előadó bíró

dr. Katona Dorottya
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.620/2023/13. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 1.B.22/2022/39. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett.

Szeged, 2024. április 16.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke